

IGNALINOS RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2025-2027 METŲ PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ignalinos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos korupcijos prevencijos 2025–2027 metų programa (toliau – Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. XIV-1178 „Dėl 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais patvirtinimo“, Savivaldybės korupcijos prevencijos programos rengimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – STT) direktoriaus 2021 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 2-283 „Dėl Korupcijos prevencijos veiksmų planų, jų projektų ir planų įgyvendinimo vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Ignalinos rajono savivaldybės korupcijos prevencijos programa, kitais teisės aktais reglamentuojančiais korupcijos prevencijos veiklą.

2. Programa skirta korupcijos prevencijai Ignalinos rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje (toliau – Biblioteka) užtikrinti.

3. Programa siekiama šalinti prielaidas korupcijai atsirasti ir plisti, ugdyti nepakantumą šiam socialiniam reiškiniui, teikti rekomendacijas numatytoms korupcijos prevencijos priemonėms įgyvendinti.

4. Programoje vartojamos sąvokos atitinka teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

5. Programos strateginės kryptys – korupcijos prevencija ir antikorupcinis švietimas.

6. Programa sudaroma trejiems metams ir įgyvendinama vadovaujantis Programos įgyvendinimo veiksmų planu, kuriame numatytos prevencinės priemonės, skirtos išvengti socialinių, ekonominių grėsmių, ginti visuotinai pripažįstamas žmogaus teises, laisves bei viešąjį interesą, ir priemonės, skirtos gerinti antikorupcinį Bibliotekos darbuotojų švietimą.

7. Programos paskirtis – užtikrinti Bibliotekos veiklos skaidrumą, atvirumą, teisinių ir antikorupcinių principų laikymąsi, ilgalaikėmis priemonėmis ir procedūromis užkirsti kelią korupcijos atsiradimui ir plėtrai.

8. Korupcijos prevenciją vykdo, Programos ir Priemonių plano įgyvendinimą kontroliuoja Bibliotekos direktorius.

II SKYRIUS APLINKOS ANALIZĖ

9. Europos Komisijos 2023 m. liepos 5 d. pristatyto „Specialiojo Eurobarometro 534“ duomenimis, dauguma gyventojų (83 proc.) mano, kad korupcijos problema yra paplitusi Lietuvoje. Lyginant su praėjusiais metais, rezultatas pablogėjo nežymiai (2022 m. – 81 proc.), tačiau nuo 2013 m. fiksuojama reikšminga pažanga, kai 95 proc. respondentų teigė, jog korupcija yra paplitusi.

10. „Transparency International“ (toliau – TI) Korupcijos suvokimo indekso (toliau – KSI) 2024 m. tyrime Lietuvai buvo skirti 63 balai iš 100 galimų ir 32 vieta sąrašė iš 180 pasaulio šalių. TI KSI yra vienas garsiausių pasaulyje korupcijos suvokimo tyrimų, parodantis, kaip įvairioms pasaulio valstybėms pavyksta kontroliuoti korupciją. Esama padėtis įvertinama konkrečiu skaičiumi šimto balų skalėje nuo 0 iki 100, kurioje 0 reiškia labai korumpuotą, o 100 – visiškai nekorumpuotą valstybę. Korupcijos mastą viešajame ir politikos sektoriuose vertina įvairių sričių ekspertai ir verslo lyderiai. Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintoje Nacionalinėje darbotvarkėje korupcijos prevencijos klausimais 2022–2033 metais yra nurodomas siekis 2033 m. Lietuvai KSI vertinime turėti 74 balus.

11. Korupciją toleruojančių asmenų Lietuvoje per pastaruosius metus sumažėjo nuo 46 proc. 2022 m. iki 40 proc. 2023 m., tačiau rodiklis vis dar viršija ES vidurkį (36 proc.). Gyventojai tapo nepakantesni bet kokioms korupcijos formoms - dovanoti dovaną, daryti paslaugą

arba duoti pinigų už viešąją paslaugą nėra priimtina 72 proc. gyventojų, kai 2022 m. buvo 66 proc., o 2013 m. – 44 proc. Remiantis 2024 m. tyrimo duomenimis, bendras Nacionalinio korupcijos indekso įvertis siekia 63 balus (iš 100 galimų).

12. Biblioteka vykdė Korupcijos prevencijos 2022-2024 metams programą ir Korupcijos prevencijos programos priemonių planą. Įgyvendindama Korupcijos prevencijos programos priemonių planą pasiekė šiuos rezultatus:

12.1. Bibliotekos interneto svetainėje sukurta skiltis „Korupcijos prevencija“, kurioje skelbiama korupcijos prevencijos programa, korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas,

12.2. piliečiams sudaryta galimybė pranešti apie pastebėtus galimus korupcijos pasireiškimus atvejus Bibliotekoje, nurodant kur ir kaip kreiptis,

12.3. Bibliotekos interneto svetainėje skelbta informacija apie laisvas darbo vietas, atrankas į pareigas, teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais viešinta informacija apie skelbiamus konkursus į konkursines pareigas,

12.4. viešieji pirkimai vykdyti el. priemonėmis (CPO, CVP IS),

12.5. deklaruoti privatūs interesai (darbuotojai, kuriems privaloma pagal teisės aktus),

12.6. darbuotojai buvo skatinami naudotis savarankiško antikorupcinio sąmoningumo didinimo įrankiu – e. mokymo platforma, kurioje pateikiama profesionali ir koncentruota mokymo medžiaga įvairiomis antikorupcinio sąmoningumo lygio didinimo temomis.

III SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

13. Rengiant 2025–2027 metų korupcijos prevencijos programą, numatyti 3 Programos tikslai.

14. Programos tikslai:

14.1. didinti visuomenės pasitikėjimą, mažinti korupcijos pasireiškimų prielaidas Bibliotekoje;

14.2. siekti didesnio Bibliotekos veiklos, sprendimų ir procedūrų skaidrumo bei viešumo;

14.3. didinti nepakantumą korupcijai, skatinti visuomenę įsitraukti į antikorupcinę veiklą, vykdyti antikorupcinį švietimą.

15. Programos efektyvumas vertinamas pagal Programos plano priemonėse nustatytus laukiamo rezultato vertinimo kriterijus:

15.1. Įgyvendintų Programos priemonių skaičių.

15.2. Privačius interesus laiku deklaravusių darbuotojų skaičių.

15.3. Skelbiamos informacijos apie atnaujintų ir naujai pateiktų paslaugų aprašymų skaičiaus santykį.

15.4. Pateiktų ataskaitų skaičių.

15.5. Bibliotekos interneto svetainėje skelbiamos kontaktinės informacijos apie darbuotojų, atsakingų už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, skaičių.

15.6. Gautų, išanalizuotų ir pasitvirtintų pranešimų apie korupcines veikas santykį.

15.7. Suorganizuotų seminarų, mokymų skaičių.

15.8. Neįgyvendintų Programos priemonių skaičių.

IV SKYRIUS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, VERTINIMAS, ATSKAITOMYBĖ, KONTROLĖ, KEITIMAS, PAPILDYMAS IR ATNAUJINIMAS

16. Programai įgyvendinti sudaromas Programos įgyvendinimo priemonių planas, kurio priemonių įvykdymo laikotarpis sutampa su Programos įgyvendinimo pradžia ir pabaiga.

17. Programoje numatytas priemonės įgyvendina priemonių plane nurodyti vykdytojai.

18. Kiekvienais metais, iki vasario 1 dienos, Programos priemonių vykdytojai pateikia Bibliotekos direktoriui informaciją apie priemonių vykdymą, jų veiksmingumą ir pasiektus rezultatus.

19. Bibliotekos direktorius apibendrina informaciją apie Programos priemonių vykdymą ir kiekvienais metais susistemintus duomenis pateikia savivaldybės merui.

20. Atsižvelgiant į teisės aktų, reglamentuojančių korupcijos prevenciją, pakeitimus, kompetentingų institucijų išvadas ir rekomendacijas, sociologinių tyrimų rezultatus, kitą reikšmingą informaciją, Programa ir jos įgyvendinimo priemonių planas gali būti keičiami, papildomi, atnaujinami iki einamųjų metų IV ketvirčio pabaigos.

21. Prireikus atskiroms korupcijos prevencijos priemonėms įgyvendinti gali būti numatytas papildomas finansavimas.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Su programa ir priemonių planu supažindinami visi Bibliotekos darbuotojai per dokumentų valdymo sistemą „Kontora“.

23. Programa įgyvendinama iš Bibliotekai atitinkamiems metams skirtų asignavimų.

24. Programa ir jos įgyvendinimo priemonių plano ataskaita skelbiama Bibliotekos interneto svetainėje www.ignalinosvb.lt skiltyje „Korupcijos prevencija“.
